

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยด้านนักศึกษาและครอบครัว ปัจจัยด้านการศึกษา ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ - สังคม และปัจจัยอื่น ๆ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร-วิชาการศึกษาชั้นสูง ปีที่ 1 ปีการศึกษา 2525 และต้องการศึกษาว่าปัจจัยใดมีความสัมพันธ์ และมีอิทธิพลต่อคะแนนการสอบคัดเลือกเข้าในวิทยาลัยครู กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายการผลิตครู ตลอดจนเป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีการสอบคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาในวิทยาลัยครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคต้น ปีการศึกษา 2525 ในวิทยาลัยครู กรุงเทพมหานคร 6 แห่ง จำนวน 431 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ และเติมข้อความ

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. ตัวแปรอิสระ มีจำนวนทั้งสิ้น 67 ตัวแปร แบ่งออกดังนี้
 - 1.1 ตัวแปรในปัจจัยทางค่านักศึกษาและครอบครัว จำนวน 7 ตัวแปร
 - 1.2 ตัวแปรในปัจจัยด้านการศึกษา จำนวน 18 ตัวแปร
 - 1.3 ตัวแปรในปัจจัยด้านเศรษฐกิจ - สังคม จำนวน 25 ตัวแปร
 - 1.4 ตัวแปรในปัจจัยอื่น ๆ จำนวน 17 ตัวแปร

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ คะแนนรวมการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในวิทยาลัยครู ประจำปีการศึกษา 2525

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย และกรรมการฝึกหัดครู เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากอธิการวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร 6 แห่ง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 452 ฉบับ ได้รับคืนมา 431 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.35

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มหรือลดตัวแปรเป็นขั้น ๆ (Stepwise Multiple Regression) โดยอาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่สถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปของ SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ลักษณะทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง (ป.กศ.สูง) ปีที่ 1 ปีการศึกษา 2525 ในวิทยาลัยครู กรุงเทพมหานคร

1. ปัจจัยทางค่านักศึกษาและครอบครัว พบว่า

นักศึกษาระดับ ป.กศ.สูง ปีที่ 1 เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย แยกเป็นเพศหญิง ร้อยละ 63 และเพศชาย ร้อยละ 37 มีอายุเฉลี่ย ประมาณ 20 ปี ส่วนใหญ่เป็นบุตรคนที่ 3 หรือ 4 ของครอบครัว จำนวนพี่น้องค่อนข้างมาก คือ เฉลี่ยครอบครัวละ ประมาณ 6 คน มีพี่ที่กำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษาน้อยมาก เฉลี่ยแล้วนักศึกษาสองคนจะมีพี่ที่กำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษาเพียงหนึ่งคน และพบว่านักศึกษาแต่ละคนมีน้องที่กำลังเรียนอยู่ 2 คน ลักษณะเหล่านี้ในแต่ละวิทยาลัยไม่แตกต่างกันมากนัก

2. ปัจจัยทางด้านการศึกษาของนักศึกษา พบว่า

นักศึกษาชั้น ป.กศ.สูง ปีที่ 1 ในวิทยาลัยครู เขตกรุงเทพมหานคร จบจากชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมากที่สุด ประมาณร้อยละ 95 และส่วนใหญ่เรียนจบโปรแกรมศิลป์ (ภาษา) รองลงมาเป็นโปรแกรมวิทยาศาสตร์ ส่วนที่เลือกเรียนน้อยที่สุด คือ โปรแกรมทั่วไป (ทหกรรม) โรงเรียนที่จบการศึกษาชั้นสูงสุดเป็นโรงเรียนรัฐบาล (ร้อยละ 89) ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด รองลงมาจบจากโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร และจบจากโรงเรียนในภาคเหนือ จำนวนน้อยที่สุด

นักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างเกินกว่าร้อยละ 50 ไม่เคยผ่านชั้นอนุบาลมาก่อน และเกือบทั้งหมดไม่เคยเรียนซ้ำชั้นในระดับประถมศึกษา แต่เคยเรียนซ่อมบางวิชาในระดับมัธยมศึกษา ถึงร้อยละ 57 ผลการเรียนก่อนเข้าศึกษาในวิทยาลัยครูนั้น ร้อยละ 56 มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง (2.00 - 2.99) ร้อยละ 42 มีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ (ต่ำกว่า 2.00) และมีเพียงร้อยละ 2 เท่านั้น ที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับสูง (3.00 ขึ้นไป)

3. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ - สังคมของนักศึกษา พบว่า

นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งหนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และอยู่ในเขตเทศบาลจำนวนใกล้เคียงกันกับนอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาล แต่ท้องถิ่นที่อาศัยอยู่นานที่สุด และจำนวนมากที่สุด คือ เขตเทศบาล นักศึกษาส่วนใหญ่มีบิดาประกอบอาชีพเกษตรกร รองลงมา คือ รับราชการ และค้าขาย อาชีพอื่น ๆ มีค่อนข้างน้อย ส่วนอาชีพของมารดาส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรเช่นกัน รองลงมาไม่ได้ประกอบอาชีพอะไร ถัดมามีอาชีพค้าขาย ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับบิดา ส่วนใหญ่มิถามารดาของนักศึกษาอยู่ร่วมกัน และเกือบทั้งหมดมีเชื้อชาติไทย

รายได้ของบิดา - มารดาต่อเดือนเฉลี่ยครอบครัวละ 4,666 บาท ระดับการศึกษาของบิดาพบว่า เกือบครึ่งหนึ่งจบชั้น ป.4 หรือต่ำกว่า ที่จบปริญญาตรีและสูงกว่า มีประมาณร้อยละ 7 เท่านั้น ส่วนระดับการศึกษาของมารดาพบว่า ที่จบชั้น ป.4 หรือต่ำกว่า มีถึงร้อยละ 68 ที่จบระดับอุดมศึกษา มีเพียงร้อยละ 3.9 เท่านั้น

4. ปัจจัยอื่น ๆ

โดยทั่วไปพบว่า นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกินครึ่งหนึ่งเคยสอบเข้ามหาวิทยาลัยมาแล้ว และการสอบเข้าวิทยาลัยครูจะมีเพื่อนสนิทมาสอบด้วย เฉลี่ยแล้วร้อยละ 45 นักศึกษาร้อยละ 44 มั่นใจว่าสอบคัดเลือกเข้าวิทยาลัยครูได้แน่ ที่ไม่มั่นใจมีเพียงร้อยละ 6 เท่านั้น สำหรับเหตุผลในการเลือกเรียนวิชาชีพครู ร้อยละ 57 ให้เหตุผลว่า ชอบวิชาชีพครู รองลงมาให้เหตุผลว่า เพราะสอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ และเป็นความต้องการของบิดามารดา ส่วนการเลือกสถาบันส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลจากชื่อเสียงของสถาบันนั้น ๆ และจากบิดา-มารดาเป็นอันดับรองลงมา หลังจากเรียนจบชั้น ป.กศ.สูง แล้ว นักศึกษาที่ต่อการศึกษาต่อ และที่ต่อการศึกษาประกอบอาชีพครู มีจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนความต้องการประกอบอาชีพอื่นนั้น จะแตกต่างกันในแต่ละวิทยาลัย

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในปัจจัยต่าง ๆ กับคะแนนการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในวิทยาลัยครู กรุงเทพมหานคร

1. ปัจจัยด้านนักศึกษาและครอบครัว ตัวแปรในปัจจัยด้านนี้มี 7 ตัวแปร ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับคะแนนการสอบคัดเลือกอยู่ในระดับต่ำ และมีจำนวนมากที่มีความสัมพันธ์ทางลบ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์สูงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 2 ตัวแปร เรียงตามลำดับ คือ อายุ ($r = -.095$) และจำนวนพี่น้อง ($r = -.087$)

2. ปัจจัยด้านการศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรย่อย 18 ตัวแปร แต่มีเพียง 5 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์สูงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กับคะแนนการสอบคัดเลือก ลักษณะความสัมพันธ์เป็นไปในทางบวก เรียงตามลำดับ คือ การเรียนกวศวิชา ($r = .150$) การเรียนจบโปรแกรมศิลป์ (ภาษา) ($r = .134$) และที่ตั้งของโรงเรียนในระดับมัธยมอยู่ในกรุงเทพมหานคร ($r = .121$) ส่วนความสัมพันธ์ที่เป็นไปในทางลบอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เรียงตามลำดับ คือ ถิ่นที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ($r = -.151$) กับการเรียนโปรแกรมทั่วไป (คหกรรม) ($r = -.094$)

3. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ - สังคม ประกอบด้วยตัวแปรย่อย 25 ตัวแปร ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับคะแนนการสอบคัดเลือกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มีจำนวน 9 ตัวแปร ลักษณะความสัมพันธ์เป็นไปในทางบวก เรียงตามลำดับ คือ รายได้ของบิดา - มารดา ($r = .119$) การมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร ($r = .103$) บิดาประกอบอาชีพค้าขาย ($r = .088$) ความเจริญของถิ่นที่อยู่ ($r = .087$) การมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ ($r = .086$) และการศึกษาของบิดา ($r = .084$) ส่วนความสัมพันธ์เป็นไปในทางลบอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เรียงตามลำดับ ได้แก่ ภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ($r = -.172$) มารดาเป็นเกษตรกร ($r = -.101$) บิดาประกอบอาชีพเกษตรกร ($r = -.094$)

4. ปัจจัยอื่น ๆ ประกอบด้วยตัวแปรย่อย จำนวน 17 ตัวแปร พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับคะแนนการสอบคัดเลือก จำนวน 7 ตัวแปร ลักษณะความสัมพันธ์เป็นไปในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ การเคยสอบเข้ามหาวิทยาลัย ($r = .134$) เหตุผลที่เรียนครูเพราะสอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ ($r = .132$) อนาคตต้องการศึกษาต่อ ($r = .102$) และความมั่นใจในการสอบ ($r = .098$) ตามลำดับ ส่วนความสัมพันธ์เป็นไปในทางลบอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ การเลือกสถาบันเพราะจำนวนผู้สมัครน้อย ($r = -.118$) อนาคตต้องการเป็นครู ($r = -.108$) และเหตุผลที่เรียนครูเพราะชอบวิชาชีพครู ($r = -.104$) ตามลำดับ

สรุปได้ว่า ตัวแปรในปัจจัยทั้ง 4 ด้าน จำนวน 67 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับคะแนนการสอบคัดเลือกทั้งในทางบวกและทางลบ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มีจำนวนทั้งสิ้น 23 ตัวแปร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคะแนนการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในวิทยาลัยครูกรุงเทพมหานคร

1. จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในปัจจัยทั้ง 4 ด้าน กับคะแนนการสอบคัดเลือก พบว่า มีตัวแปรที่มีความสัมพันธ์สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 23 ตัวแปร ซึ่งจะนำไปวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

หนึ่ง ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เพื่อกัดเลือกตัวแปรเข้าสู่สมการ จำเป็นต้องตัดตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กันสูงออกก่อน เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาความคลาดเคลื่อนสูง ดังนั้น จึงเหลือตัวแปรที่จะทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณต่อไป 20 ตัวแปร

2. จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ปรากฏว่า ตัวแปรที่ถูกคัดเลือกเข้าในสมการพยากรณ์ตามกระบวนการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ จำนวน 6 ตัวแปร คือ ภูมิลำเนา (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) การเรียนจบโปรแกรมศิลป์ (ภาษา) การกวดวิชา อิทธิพลการเลือกสถาบัน (จำนวนผู้สมัครน้อย) เหตุผลการเรียนครู (สอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้) และความมั่นใจในการสอบ

ตัวแปรทั้ง 6 ตัวแปรนี้ สามารถรวมกันอธิบายคะแนนการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในวิทยาลัยครู กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 9 ตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุด ได้แก่ การเรียนจบโปรแกรมศิลป์ (ภาษา) รองลงมา คือ ภูมิลำเนา (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) อิทธิพลการเลือกสถาบัน (จำนวนผู้สมัครน้อย) เหตุผลการเรียนครู และความมั่นใจในการสอบ สำหรับตัวแปรที่อธิบายความแปรปรวนของคะแนนการสอบคัดเลือกน้อยที่สุด คือ การกวดวิชา

อภิปรายผลการวิจัย

1. ลักษณะทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ปีที่ 1

ปีการศึกษา 2525 ในวิทยาลัยครู กรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาลักษณะทั่วไปของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 431 คน พบว่า คนชางจะมีความสอดคล้องกันในระหว่างวิทยาลัยครูทั้ง 6 แห่ง กล่าวคือ นักศึกษาที่สอบเข้าศึกษาในแต่ละวิทยาลัยส่วนใหญ่มีลักษณะคล้ายกันไม่ว่าจะเป็นค่านิยมส่วนตัวและครอบครัว โรงเรียนที่ศึกษา ผลการเรียน หรือสภาพทางเศรษฐกิจ - สังคมของนักศึกษา เป็นต้นว่า ในเรื่องเพศของนักศึกษาที่พบว่า เป็นหญิงมากกว่าชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เพศหญิงสนใจอาชีพครูมากกว่าชาย ซึ่งจากสถิติจำนวนครูทั่วประเทศ ในปี พ.ศ. 2522 พบว่า มีครูหญิงมากกว่าครูชาย¹

นอกจากนี้ในการสอบแข่งขันเข้ารับราชการในส่วนราชการต่าง ๆ ที่เปิดโอกาสให้ผู้สอบทั้งเพศชายและหญิงมีโอกาสสมัครได้ ก็พบว่า เพศหญิงมักจะสอบแข่งขันได้มากกว่าชาย

¹สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานการศึกษา (ภาคสถิติ) และรายงานครู พ.ศ.

2522 (กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายสถิติแรงงานและการศึกษา สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2522),

ส่วนที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่จบจากโรงเรียนรัฐบาล และเคยอาศัยอยู่ในเขตเทศบาล สอบเข้าศึกษาได้มากที่สุด¹ นั้น เป็นเพราะว่าลักษณะดังกล่าว แสดงถึงความได้เปรียบทางสภาพแวดล้อม เนื่องจากโรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวก และบุคลากรพร้อมที่จะจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรได้อย่างมีคุณภาพ การที่นักศึกษาอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลก็เช่นกัน ย่อมหมายถึงการอยู่ในท้องถิ่นที่มีความเจริญ จึงทำให้มีโอกาสมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของคณะกรรมการวางแผนปฏิรูปการศึกษาที่ว่า "ผู้มีโอกาสได้รับการศึกษาสูงกว่าการศึกษามากมาย ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะได้เปรียบทางเศรษฐกิจ และอยู่ในตัวเมือง ส่วนผู้มีฐานะยากจน หรืออยู่ในชนบท จะมีโอกาสที่แต่เพียงการศึกษามากมายเท่านั้น"²

สำหรับในปัจจัยอื่น ๆ ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เคยสอบเข้ามหาวิทยาลัยมาแล้ว นั้น เป็นเพราะว่า การสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในวิทยาลัยครูจะดำเนินการภายหลังการสอบคัดเลือกของมหาวิทยาลัย จึงทำให้ผู้สมัครมีโอกาสในการเลือกสถาบันอุดมศึกษามากขึ้น และมีผลทำให้จำนวนผู้สมัครสอบคัดเลือกของวิทยาลัยครูกับโอกาสที่จะคัดเลือกผู้สมัครสอบเพิ่มขึ้นด้วย อนึ่ง ผู้ที่เคยผ่านการสอบเข้ามหาวิทยาลัย พบว่า มีความมั่นใจในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในวิทยาลัยครูมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเคยมีประสบการณ์ในสาขาวิชาที่ตนเคยสอบมาแล้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ คูตารางที่ 4 และ 5

² คณะกรรมการวางแผนปฏิรูปการศึกษา, การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม

(กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2518), หน้า 54.

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในปัจจัยต่าง ๆ กับคะแนนการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในวิทยาลัยครู
กรุงเทพมหานคร

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ จำนวน 67 ตัวแปร จาก ปัจจัยด้านนักศึกษาและครอบครัว ปัจจัยด้านการศึกษา ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ - สังคม และ ปัจจัยอื่น ๆ กับคะแนนการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในวิทยาลัยครู กรุงเทพมหานคร ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม มีทั้งในทางบวกและทางลบ ค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เหล่านั้น มีทั้งค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และค่าที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ ภูมิลำเนา (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) มีค่า $r = -.172$ ส่วนตัวแปร อาชีพของบิดา (ไม่มี หรือถึงแก่กรรม) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด ($r = .0003$) นับว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก ซึ่งมีได้หมายความว่า ตัวแปรอิสระ เหล่านั้นไม่เป็นตัวแปรที่สำคัญทางการศึกษา แต่หมายความว่า ความแตกต่างของตัวแปร ดังกล่าวไม่สามารถอธิบายความแตกต่างของคะแนนการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในวิทยาลัยครูได้ หรืออธิบายได้เพียงเล็กน้อย ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่า โอกาสการเข้าศึกษาในวิทยาลัยครู กรุงเทพมหานคร ยังประกอบด้วยปัจจัยอื่น ๆ เช่น คุณภาพการจัดการศึกษา และความสามารถ ที่ติดตัวมาแต่กำเนิด

อนึ่ง การวิจัยครั้งนี้ศึกษากลุ่มตัวอย่างจากผู้ที่สอบได้เท่านั้น จึงอาจเป็นไปได้ว่า มี ส่วนทำให้ความแตกต่างของคะแนนการสอบคัดเลือก มีไม่มาก

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคะแนนการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในวิทยาลัยครู กรุงเทพมหานคร

จากการวิเคราะห์เพื่อหาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อคะแนนการสอบคัดเลือก โดยวิธีการถดถอยพหุคูณ แบบเพิ่มหรือลดตัวแปรเป็นขั้น ๆ ปรากฏว่า มีตัวแปรในปัจจัยด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ - สังคม และปัจจัยอื่น ๆ รวม 6 ตัวแปร ได้รับการคัดเลือกเข้าในสมการพยากรณ์ ตัวแปรดังกล่าว ได้แก่ การเรียนจบโปรแกรมศิลป์ (ภาษา) ภูมิลำเนา (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) อิทธิพลการเลือกสถาบัน (จำนวนผู้สมัครน้อย) เหตุผลการเรียนครู (สอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้) ความมั่นใจในการสอบ และการกวดวิชา ซึ่งมีรายละเอียดในการอภิปราย ดังต่อไปนี้

การเรียนจบโปรแกรมศิลป์ (ภาษา)

ผลการวิเคราะห์ ปรากฏว่า ตัวแปรการเรียนจบโปรแกรมศิลป์ (ภาษา) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยสูงสุด กับคะแนนการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในวิทยาลัยครู กล่าวคือผู้ที่เรียนจบโปรแกรมศิลป์ (ภาษา) จะสอบได้คะแนนสูง ซึ่งย่อมมีโอกาสเข้าศึกษาได้มาก แสดงว่าข้อสอบคัดเลือกของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร มีแนวโน้มสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนโปรแกรมศิลป์ (ภาษา) ซึ่งจัดอยู่ในสาขาของมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เช่นเดียวกับการศึกษาวิชาชีพครู ดังจะเห็นได้จากหลักสูตรของสภาการศึกษาที่จัดระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง ที่เปิดรับในปีการศึกษา 2525 จำนวน 18 วิชาเอกนั้น ส่วนใหญ่สามารถรับผู้เรียนจบโปรแกรมศิลป์ (ภาษา) เข้าศึกษาได้ เช่น วิชาเอกภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา ศิลป บรรณารักษ์ นาฏศิลป์ สหกรณ์ ดนตรี อนุบาล ประถมศึกษา ฯลฯ

ภูมิลำเนา (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

จากผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอิทธิพลต่อการสอบเข้าศึกษาในวิทยาลัยครู กรุงเทพมหานคร เช่นกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การศึกษาวิชาชีพครูเป็นที่นิยมของบุคคลในภูมิภาคดังกล่าว เนื่องจาก ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีสภาพเศรษฐกิจ - สังคม ไม่สูงนัก และการศึกษา ในระดับนี้ เสียค่าใช้จ่ายน้อย ใช้เวลาศึกษาเพียง 2 ปี ก็สามารถประกอบอาชีพได้ ทั้งยังมี โอกาสที่จะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นอีกด้วย จึงเป็นที่ต้องการมาก ดังคำกล่าวของ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ว่า "ในชนบทมีอาชีพครูเหมือนจะเป็นที่พึงของคนยากคนจน บิดามารดาที่ทำอะไรไถนา ไม่สามารถจะให้บุตรของตนไปเรียนทางอื่นได้ ก็ขอให้เรียนทางครู อย่างน้อยสำเร็จออกมาก็หวังจะได้เป็นครูในท้องถิ่น มีเงินเดือนกิน ซึ่งก็ยิ่งดีกว่าทำอะไรไถนา" 1

อย่างไรก็ตาม ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า ตัวแปรการมีภูมิลำเนาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กับคะแนนการสอบคัดเลือกมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นลบ² แสดงว่า นักศึกษา ที่ไม่ได้อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะสอบได้คะแนนดีกว่า และหากพิจารณาจากผลการ วิจัย พบว่า การมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวก กับ คะแนนการสอบคัดเลือก จึงพอจะอนุมานได้ว่า ผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในท้องถิ่นที่เจริญกว่า มีความได้เปรียบกว่าผู้ที่อยู่ในชนบท จะมีโอกาสสอบเข้าวิทยาลัยครูได้มากกว่า ดังนั้น ในแต่ละ ปีจึงมีการย้ายถิ่นเพื่อการศึกษาจำนวนมาก นักเรียนในต่างจังหวัดพยายามจะเข้ามาเรียนต่อ ในกรุงเทพมหานคร โดยให้เหตุผลว่า โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร มีคุณภาพดีกว่าโรงเรียน ในต่างจังหวัด³ ทั้งนี้เพราะกรุงเทพมหานคร เป็นศูนย์รวมความเจริญต่าง ๆ ไว้มาก โดย-

¹ เกรียง กิรติกร, "สุนทรพจน์ : การฝึกหัดครูในประเทศไทย," วารสารครูศาสตร์ 4 (พฤศจิกายน - ธันวาคม 2517) : 19.

² ดูตารางที่ 9

³ วิทยา รัตนวิจิตร, "สถานภาพทางการศึกษา เศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนต่าง จังหวัดที่เรียนอยู่ในจังหวัดพระนครและธนบุรี" (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513), หน้า 96.

เฉพาะในด้านการศึกษามีการสำรวจพบว่า กรุงเทพมหานคร เป็นเขตที่มีโรงเรียนหลังใหญ่มากที่สุด ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นภาคที่มีครูคุณวุฒิสองชั้น น้อยกว่าโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ภาคกลาง และภาคใต้ เมื่อมีการวัดสัมฤทธิ์ผลปรากฏว่า ผลการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนในกรุงเทพมหานคร สูงกว่าผลการเรียนของนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกือบสองเท่า¹ สิ่งเหล่านี้แสดงถึงความไม่เสมอภาคในคุณภาพของโรงเรียน อันจะมีผลต่อไปถึงการศึกษาระดับสูงขึ้น ดังเช่นที่ อธิบดีกรมการฝึกหัดครู ได้กล่าวถึงภูมิหลังของนักศึกษาวิทยาลัยครูว่า "นักศึกษาครูส่วนใหญ่มีพื้นฐานมาจากชนบท ฐานะยากจน พื้นเพการศึกษาก็มาจากโรงเรียนที่ด้อยกว่าโรงเรียนตามเมืองใหญ่ ๆ พื้นฐานเหล่านี้กลายเป็นส่วนหนึ่งที่โยงไปสู่คุณภาพของครูในเวลาต่อมาด้วย"²

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สำรวจทะเบียนประวัติของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร จากแผนกทะเบียนและวัดผล³ พบว่า ในปีการศึกษา 2524 - 2525 นักศึกษามีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วอชเบิร์น⁴ (Washburn) ซึ่งพบว่า นักศึกษาที่มาจากเมืองใหญ่ ประสบความสำเร็จด้านการศึกษา และเรียนได้ดีกว่านักศึกษาที่มาจากชนบท

¹สุพจน์ ประเสริฐศรี, "ความไม่เสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา : การกคชที่มองเห็น," ศูนย์ศึกษา 20 (ตุลาคม 2517) : 87.

²พะยอม แก้วกำเนิด, บรรยายพิเศษประกอบการสัมมนา เรื่อง ความสลับเปลวทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ 9 กันยายน 2525.

³จากแผนกทะเบียนและวัดผล วิทยาลัยครู กรุงเทพมหานคร 6 แห่ง.

⁴N.F. Washburn : "Socioeconomic Status, Urbanism and Academic Performance in College" Journal of Educational Research 53 : 130 - 137.

อิทธิพลการเลือกสถาบัน (จำนวนผู้สมัครน้อย)

เป็นตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อคะแนนการสอบคัดเลือกเข้าวิทยาลัยครู เป็นความจริงอย่างหนึ่งว่า ในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ ผู้สมัครต้องการสอบผ่านการคัดเลือกทั้งสิ้น ดังนั้น การพิจารณาถึงจำนวนผู้สมัครจึงย่อมเป็นสิ่งสำคัญ เพราะทำให้ผู้สอบเกิดความมั่นใจมากขึ้น หากพบว่าผู้ร่วมสอบด้วยจำนวนน้อย โอกาสการสอบได้จะมีมากกว่า การสอบเข้าศึกษาในวิทยาลัยครูทุกแห่ง กระทำพร้อมกันทั่วประเทศ ดังนั้น ผู้สมัครสอบจึงมักสำรวจดูว่า สถาบันใดมีจำนวนผู้สมัครน้อย ก็มักจะเลือกสถาบันนั้น จากการวิจัยพบว่า คำศัพท์สิทธิ์สัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลการเลือกสถาบัน (จำนวนผู้สมัครน้อย) กับคะแนนการสอบคัดเลือก เป็นลบ แสดงว่า นักศึกษาเลือกสถาบันเพราะคิดว่ามีจำนวนผู้สมัครน้อย จะทำคะแนนสอบได้น้อย ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่า ผู้ที่คิดว่าตนเองเลือกสถาบันที่มีจำนวนผู้สมัครน้อยมักเป็นผู้ที่มีความสามารถไม่สูงนัก เมื่อทำการ เอบจิงไคคะแนนน้อย ผลการศึกษานี้อาจจะชี้ถึงคุณภาพของการผลิตครูได้ เพราะในการสอบคัดเลือกหากมีจำนวนผู้สมัครน้อย โอกาสที่จะคัดเลือกผู้มีความสามารถสูงย่อมทำได้ยาก

เหตุผลการเรียนรู้ (สอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้)

ตัวแปรนี้เป็นความคิดเห็นต่อการเลือกเรียนวิชาชีพครู และมีอิทธิพลต่อคะแนนการสอบคัดเลือกด้วย แม้ในการวิเคราะห์ครั้งแรกพบว่า เหตุผลของการเลือกเรียนครู เป็นเพราะชอบวิชาชีพครู มีจำนวนมาก² รองลงมา เพราะสอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ แต่เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ พบว่า การสอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ กลับมีความสัมพันธ์กับคะแนนสอบคัดเลือกสูงกว่าผู้ให้เหตุผล เพราะชอบวิชาชีพครู แสดงว่า ผู้ที่เคยสอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ จะทำคะแนนสอบได้ดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวาระเคยผ่านการสอบเข้ามหาวิทยาลัยมาแล้ว อีกประการหนึ่งการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในวิทยาลัยครู เหาที่ผ่านมาจะจัดสอบหลังจากการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ทำให้ผู้ที่พลาดโอกาสเข้ามหาวิทยาลัยมาสมัครสอบด้วย และเหตุผลในตัวแปรนี้จะต่อเนื่องกับการเลือกสถาบัน เพราะเมื่อผู้สมัครจำนวนของผู้แข่งขัน ย่อมทำให้ได้โอกาสมากขึ้น

¹คูตารางที่ 10.

²คูตารางที่ 6.

สำหรับตัวแปรการชอบวิชาชีวเคมี แม้จะมีความสัมพันธ์กับคะแนนสอบคัดเลือก แต่มีค่าเป็นลบ แสดงว่าผู้ที่ให้เหตุผลว่า ผู้เรียนครู เพราะชอบวิชาชีวเคมีนั้น จะทำคะแนนสอบได้น้อย เป็นการชี้ให้เห็นถึงคุณภาพของผู้ที่จะเข้าศึกษาในวิทยาลัยครูได้ ดังมีผู้กล่าวว่า นักเรียนที่เรียนเคมีก็ไม่ใคร่เข้าอยากเรียนครู¹

ความมั่นใจในการสอบ

เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญอีกตัวแปรหนึ่ง ที่มีอิทธิพลต่อคะแนนการสอบคัดเลือกเข้าวิทยาลัยครู เพราะเป็นที่ยอมรับกันว่า บุคคลใดมีความมั่นใจสูง ในการทำสิ่งใดย่อมประสบผลสำเร็จ จากการวิจัยพบว่า ผู้ที่มีความมั่นใจมากจะทำคะแนนสอบได้มากกว่า การที่กลุ่มตัวอย่างมีความมั่นใจเช่นนี้ อาจเป็นเพราะตัวแปรอื่นที่เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เช่น การสอบเข้ามหาวิทยาลัยมาแล้ว การทบทวนวิชา และจำนวนผู้สมัครน้อย จึงทำให้มีความมั่นใจในการสอบมาก และทำให้ได้คะแนนสอบสูงด้วย อีกประการหนึ่ง การสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง นั้น วิทยาลัยครูแต่ละแห่งจะพิจารณาและตัดสินเอง เมื่อเปรียบเทียบกับ การสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยแล้ว ความมั่นใจในการสอบเข้าวิทยาลัยครูจึงมีอัตราสูงกว่า

การทบทวนวิชา

เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อคะแนนการสอบคัดเลือกเข้าวิทยาลัยครูด้วยเช่นกัน ในการวิเคราะห์สภาพทั่วไปของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีนักศึกษาเพียงร้อยละ 17 เท่านั้น ที่เคยเรียนทบทวนวิชา แต่เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับคะแนนสอบคัดเลือก ปรากฏว่า ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ค่อนข้างสูง ($r = .150$) และเมื่อวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ ตัวแปรการทบทวนวิชาได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเป็นอันดับที่ 3 แม้ว่าตัวของมันเองจะมีความสำคัญเป็นอันดับที่ 6 ก็ตาม แสดงว่า การทบทวนวิชาที่มีอิทธิพลต่อการสอบ

¹บุญถิ่น อัครถาวร, "ปัญหาพื้นฐานของการฝึกหัดครู : คุณภาพกับปริมาณ" ใน ครบรอบ 25 ปี การสถาปนากรมการฝึกหัดครู (กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทยการพิมพ์, 2522), หน้า 31.

ไคควาย นั่นคือ ผู้ที่มีโอกาสเข้าศึกษาในวิทยาลัยครู และสอบไล่คะแนนดี มักจะเคยกวคววิชามาแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ริชาร์ด เจ แครฟ¹ โดยทำการวิจัยในประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. 2510 พบว่า นักเรียนที่เคยกวคววิชาแล้ว มีอัตราการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยได้มากกว่าผู้ที่ไม่ได้กวคววิชา และนักเรียนหญิงนิยมกวคววิชามากกว่าชาย

งานวิจัยอีกเรื่องหนึ่งซึ่งศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครอง เกี่ยวกับการเรียนกวคววิชา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม และปีที่ห้า ในปี พ.ศ. 2524 จำนวน 2,052 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีบิดามารดาที่มีการศึกษาสูง ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า และส่วนมากประกอบอาชีพรับราชการ รองลงมา คือ ค้าขาย ผู้ปกครองเหล่านี้เชื่อว่า การกวคววิชาเป็นสิ่งจำเป็นในการสอบคัดเลือกเข้า และพร้อมที่จะสนับสนุนทางด้านการศึกษาของนักเรียนให้เรียนต่อในระดับสูงขึ้นได้ ส่วนนักเรียนที่กวคววิชาให้เหตุผลว่า การกวคววิชาเป็นการช่วยทบทวนวิชาที่เรียนมา และช่วยให้สอบคัดเลือกได้² อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่กลุ่มตัวอย่างเรียนกวคววิชานั้น มีจุดประสงค์ เพื่อจะเข้าศึกษาในวิทยาลัยครูเป็นอันดับแรก เนื่องจากการสอบคัดเลือกเข้าวิทยาลัยครูจะสอบหลังจากการสอบเข้ามหาวิทยาลัยผ่านพ้นไปแล้ว ดังนั้น การสอบเข้าวิทยาลัยครูจึงเป็นผลพลอยได้จากการกวคววิชา หนึ่ง มีการศึกษาผลของการกวคววิชาที่มีต่อคะแนนสอบ พบว่า การกวคววิชาเป็นผลทางจิตใจ คนที่มีภูมิลำเนาทางการศึกษาค่อย มักจะไต่ประโยชน์จากการกวคววิชา แต่ผลการสอบจะดีเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถ และประสบการณ์ทางการศึกษาเดิมมากกว่า³

¹ริชาร์ด เจ แครฟ, นิสิตนักศึกษากับการศึกษาในมหาวิทยาลัย (กรุงเทพมหานคร : สภาการศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป.), หน้า 49.

²สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ความคิดเห็นของนักเรียน และผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนกวคววิชา (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์พัฒนานโยบายการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2524), หน้า 26.

³แอน อนาสตาซี, การตรวจสอบเชิงจิตวิทยา, แปลโดย ประชุมสุข อาชวอรุณ และคนอื่น ๆ (กรุงเทพมหานคร : ไทวัฒนาพานิช, 2519), หน้า 567.

อนึ่ง มีข้อสังเกตว่า การศึกษาเรื่องนี้ ตัวแปรด้านความรู้เดิม หรือผลการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสัมพันธ์กับคะแนนการสอบคัดเลือกค่ามาก ซึ่งขัดกับงานวิจัยต่าง ๆ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ที่ส่วนมากจะพบว่า ผลการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จะเป็นตัวแปรสำคัญที่สุดที่สามารถชี้ถึงผลการสอบคัดเลือกได้มากกว่าตัวแปรอื่น ๆ เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่า การสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในวิทยาลัยครู มิได้เข้าซ้อนกับการสอบในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หรืออีกประการหนึ่งอาจจะเป็นเพราะว่า ผลการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของนักศึกษาที่สอบเข้าวิทยาลัยครู ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง และค่อนข้างต่ำ¹ ดังมีผู้กล่าวว่า "นักศึกษาครูที่เข้ามาเรียนครูส่วนใหญ่ เป็นผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่สูงนัก และเข้ามาเรียน โดยมีใจรัก และศรัทธาในอาชีพครูอย่างแท้จริง"² และประการสำคัญ คือ การประเมินผลระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนต่าง ๆ ในปัจจุบันแตกต่างกัน เนื่องจากไม่มีเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินผลที่เป็นแบบเดียวกันทั่วประเทศ ด้วยเหตุดังกล่าว จึงอาจทำให้ตัวแปรนี้ ไม่มีอิทธิพลต่อคะแนนการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในวิทยาลัยครูก็เป็นได้

¹ดูตารางที่ 4.

²พริตต์ดี ทองมาก, "การผลิตครูเพื่อคุณภาพในช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ 5," วารสาร
ครูปริทัศน์ 8 (มกราคม, 2526) : 35.

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องนี้มีขอควรเสนอเป็นลำดับ ดังนี้

1. นโยบายการผลิตรายการ

จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานครทั้ง 6 แห่ง ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แสดงว่า นโยบายในการผลิตรายการยังไม่กระจายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ส่วนภูมิภาคเท่าที่ควร ทำให้นักศึกษาย้ายถิ่นเข้าสู่กรุงเทพมหานครกันมาก เนื่องจากมีวิทยาลัยครูถึง 6 แห่ง ซึ่งการย้ายถิ่นนี้ ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ทางสังคมและเศรษฐกิจ อันจะเป็นผลต่อการสูญเสียทางการศึกษา ดังนั้น กรมการฝึกหัดครูควรได้กำหนดเขต และหน้าที่ของวิทยาลัยครูที่จะผลิตรายการให้ชัดเจน เพื่อสอดคล้องกับนโยบายการกำหนดเขตรับผิดชอบ ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518

ผลการวิจัยพบว่า ภูมิหลังทางการศึกษา ตลอดจนสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนักศึกษายังอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้น วิทยาลัยครูควรจะหาทางปรับปรุงแก้ไข จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพของนักศึกษา ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงคุณภาพเป็นประการสำคัญ แม้ว่าพื้นฐานของนักศึกษาจะเป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ แต่วิทยาลัยครูอาจเน้นในทางปฏิบัติให้มากกว่าทางทฤษฎีก็ย่อมจะทำได้ เพื่อให้การผลิตรายการสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

2. นโยบายการคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาในวิทยาลัยครู

2.1 ควรมีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงวิธีการคัดเลือกนักเรียนที่จะเข้าศึกษาในวิทยาลัยครู กรุงเทพมหานคร ให้ได้บุคคลที่มีความเหมาะสมจะเป็นครูจริง ๆ จากการวิจัยนี้ มีปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับคะแนนการสอบคัดเลือก 6 ตัวแปร ได้แก่ การเรียนจบโปรแกรมศิลป์ (ภาษา) การมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อิทธิพลการเลือกสถาบัน เพราะมีจำนวนผู้สมัครน้อย เหตุผลการเรียนครูเพราะสอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ ความมั่นใจในการสอบ และการเคยทบทวนวิชา เรียงตามลำดับ

ดังนั้น กรมการฝึกหัดครู ควรได้มีการพิจารณาถึงตัวแปรเหล่านี้ ในการวางแผน เพื่อรับนักศึกษาเข้าเรียนในวิทยาลัยครูด้วย

2.2 การสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในวิทยาลัยครูที่ดำเนินการภายหลังการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย อาจจะมีผลทำให้นักศึกษาที่ไม่ศรัทธาในอาชีพครู มีโอกาสเข้ามาศึกษาวิชาชีพครูมากขึ้น และอาจจะก่อให้เกิดความสูญเปล่าทางการศึกษา เนื่องจากการออกกลางคัน หรือสำเร็จการศึกษาแล้วไม่ประกอบอาชีพครู เป็นต้น กรมการฝึกหัดครู จึงควรวางแผนกำหนดวันสอบคัดเลือกของวิทยาลัยครู เพื่อให้ได้บุคคลที่มีใจรัก และศรัทธาในอาชีพครูอย่างแท้จริง

2.3 คะแนนการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในวิทยาลัยครูควรจะได้มาจากแบบทดสอบอื่น ๆ ด้วย นอกเหนือจากคะแนนความรู้พื้นฐานทางวิชาการ และคะแนนวิชาเอกดังเช่น การสอบคัดเลือกในปีการศึกษา 2525 เพราะผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับคะแนนการสอบคัดเลือกอยู่ในระดับต่ำ ในปีการศึกษา ก่อน ๆ กรมการฝึกหัดครู ได้ใช้แบบตรวจสอบบุคลิกภาพในการเป็นครูกับแบบตรวจสอบความสนใจในอาชีพครู เป็นส่วนหนึ่งในการสอบคัดเลือกนักศึกษาครู จึงสมควรที่จะนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณารับนักศึกษาด้วย เนื่องจากกรมการฝึกหัดครูมีนโยบายที่จะได้นักศึกษาที่มีสติปัญญา และความสามารถ ตลอดจนมีทัศนคติและบุคลิกภาพเหมาะสมที่จะเป็นครูอยู่แล้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรจะได้มีการศึกษาตัวแปรในปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งอาจจะมีผลต่อการอธิบายถึงอิทธิพลต่อคะแนนการสอบคัดเลือกด้วย เช่น
 - 1.1 ปัจจัยด้านสติปัญญา หรือความถนัดด้านวิชาการต่าง ๆ
 - 1.2 ปัจจัยด้านความสนใจ ทักษะ และบุคลิกภาพของนักศึกษา
 - 1.3 ปัจจัยด้านคุณภาพการสอนของครู และโรงเรียน ในระดับมัธยมศึกษา
2. น่าจะมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับคะแนนการสอบคัดเลือก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อพยากรณ์ความสำเร็จทางการศึกษา
3. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่มีโอกาสเข้าศึกษาในวิทยาลัยครูแล้วเท่านั้น หากจะให้เห็นถึงความแตกต่างอย่างชัดเจน ควรจะวางแผนศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนสอบคัดเลือก แต่ไม่มีโอกาสเข้าศึกษาด้วย แล้วนำมาเปรียบเทียบกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย